ŐRBOTTYÁN

ELŐTERJESZTÉS
A KÉPVISELŐ TESTÜLET
2022. május 25-i rendes ülésére

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	**2022. május 25.**
A napirendet tárgyaló ülés:	**Képviselő-testület**
Az előterjesztést készítette:	**Terékiné Hulvej Tünde adócsoport vezető**
Előterjesztő:	**Gállné Mezősi Szilvia jegyző**
A napirendet tárgyaló ülés típusa-1:	**nyílt** / zárt
A napirendet tárgyaló ülés típusa-2:	**rendes** / rendkívüli
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	**egyszerű** / minősített
A szavazás módja:	**nyílt** / titkos

A tárgyalandó témakör tárgya:
Beszámoló a 2021. évi helyi adóbevételek alakulásáról

1. A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖR TÁRGYILAGOS ÉS TÉNYSZERŰ BEMUTATÁSA

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a Képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, míg a h) pontja alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

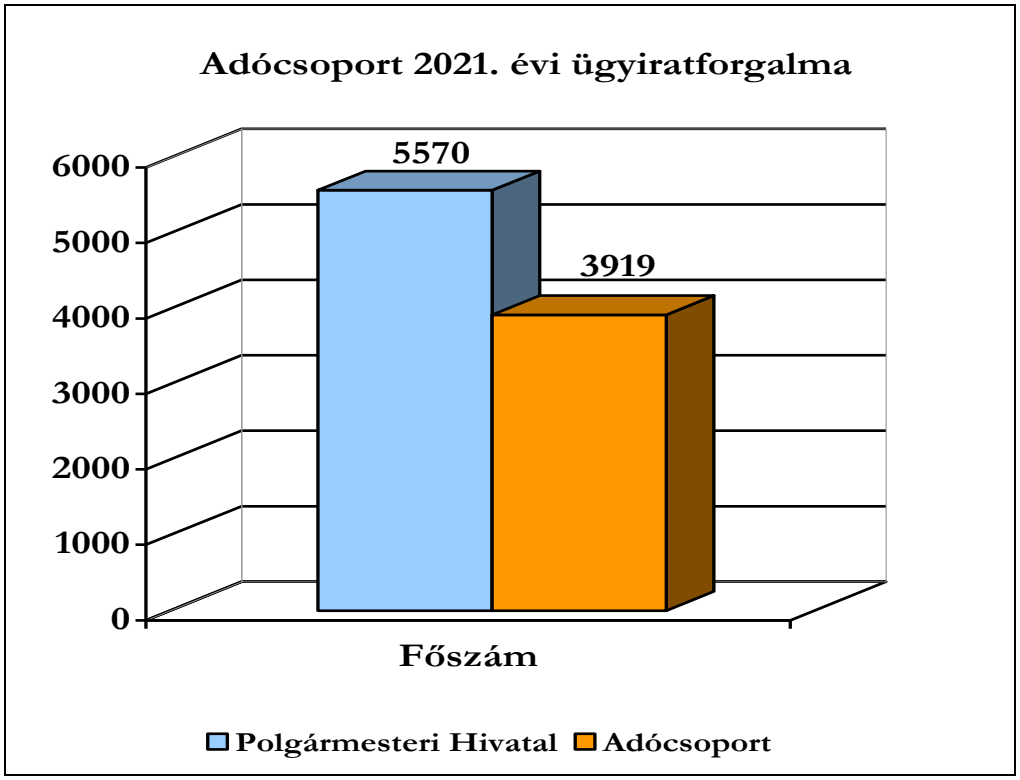
Fenti jogszabályi előírásoknak eleget téve az alábbiakban kívánjuk tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet az adóhatóság 2021. évi tevékenységéről, valamint a helyi adóbevételek alakulásáról.

Helyi adóztatásról, mint önkormányzati feladatról

A helyi önkormányzatok alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közfeladatok biztosítása. E feladatoknak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételeinek megteremtését. Magyarország Alaptörvénye külön fejezetben rendezi a helyi önkormányzatok autonómiájának lényegi elemeit, kiemelve, hogy a helyi önkormányzat rendeletet alkot, meghatározza költségvetését és annak alapján önállóan gazdálkodik, és – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) keretei között – dönthet a helyi adók bevezetéséről, fajtájáról és mértékéről. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletezi az önkormányzatok gazdasági alapját és az autonóm gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen bevételek körét, melynek egyik eleme a helyi adók rendszere. A jogszabályok az önkormányzatok számára lehetőséget teremtenek a szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Őrbottyán Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az egyre csökkenő átengedett központi adók biztosítják. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételét növelik, abból állami elvonás nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (gépjárműadó, talajterhelési díj) eltérő mértékben, az évente elfogadott költségvetési törvényben megállapított arányban illetik meg az önkormányzatot (például a gépjárműadó 2020. évtől már nem része adóbevételeinknek).

Az adócsoport látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez. Az adóigazgatási feladatok letéteményese a jegyző, így minden esetben az ő nevében jár el az adócsoport, mint önkormányzati adóhatóság. Az önkormányzat illetékességi területén élők, a vállalkozási tevékenységet folytatók, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adócsoport munkáján keresztül találkozik a Polgármesteri Hivatallal. Az adócsoportban folyó munka nagyságrendjét az ügyiratforgalom száma is tükrözi, mely a főszámok tekintetében a Polgármesteri Hivatal ügyiratforgalmának 70 %-át teszi ki.

Az önkormányzati adóhatósági munkát elsődlegesen az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.), az adóigazgatási eljárás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.), az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény (továbbiakban: Avt.), valamint az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Kormányrendelet szabályozza.

E jogszabályok célja, hogy erősítsék az adóhatóság szolgáltató jellegét, az eljárások ésszerű időn belül lezárhatóak legyenek, adózók adminisztrációs terhe csökkenjen, az adókötelezettség teljesítése egyszerűbbé váljon. A gyakorlati tapasztalatok alapján az adóalanyok tekintetében valóban egyszerűsítették az adókötelezettségek teljesítését – más szóval csökkentették a bürokráciát – de az adóigazgatási tevékenységet, az adóhatósági adminisztrációt szinte alapjaiban változtatták meg oly módon, hogy az idő igényesebbé és összetettebbé vált.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok, a Htv., a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény és a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban Ktd.) tartalmazza.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, figyelemmel arra, hogy az adóhatóság dolgozóit a hivatali eljárás során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

A gazdaságvédelmi akcióterv keretében több, az önkormányzatok adóbevételét érintő jogszabály is módosult, amelyek elsősorban az adófizetők védelmét, és a vállalkozások fennmaradását célozták, hiszen

hosszútávon minden érintettnek az az érdeke, hogy a vállalkozások fennmaradjanak, és a lakosság fizetőképessége továbbra is biztosított legyen.

Helyi önkormányzati képviselő-testület adó megállapítási jogáról

Az önkormányzat képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza. Egyes adók, díjak (gépjárműadó, talajterhelési díj) esetében központi egységes szabályozás alapján, míg a helyi adók esetében törvényi keretek között helyi rendelet is szabályozza az adóztatást. A Htv. felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek között a képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekeltséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók is adóztathatóak legyenek. Őrbottyánban mind a háztartások (magánszemélyek), mind a gazdálkodók (vállalkozók) adóalanynak minősülnek, így kiterjed rájuk a helyi adókötelezettség, legyen az vagyoni típusú (építményadó, telekadó), kommunális jellegű (magánszemélyek kommunális adója), vagy a gazdasági tevékenységre kiterjedő helyi iparűzési adó.

A rendelet megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

A Htv-ben nevesített adónemek közül Őrbottyán Önkormányzata a magánszemélyek kommunális adóját, az építményadót, a telekadót és a helyi iparűzési adót vezette be.

A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről szóló 535/2020. (XII.1.) Kormányrendelet kizárta az önkormányzatok számára annak a lehetőségét, hogy a helyi adó-, települési adó mértékét 2020. december 1-jén hatályos adómértékhez képest emeljék, így 2021. évben is változatlanok maradtak az elmúlt években bevezetett helyi adók mértéke. Ugyanezen jogszabály azt is előírta, hogy az önkormányzatok kötelesek a 2020. december 1-jén hatályos adókedvezményeket, adómentességeket a 2021. évben is fenntartani, valamint nem tette lehetővé azt sem, hogy a települési önkormányzat a 2021. évre új helyi vagy települési adót vezessen be.

2021. évi adóügyi feladatok adónemenkénti részletezése

Magánszemélyek kommunális adója

A helyi adókról és a helyi adózással összefüggő egyes kérdésekről szóló 12/2021. (IX.29.) önkormányzati rendeletünk (továbbiakban: Ör.) 4. § (1) bekezdése alapján adókötelezettség terheli a Htv. 24. §-ában meghatározott magánszemélyt. A magánszemélyek kommunális adója kommunális jellegű adó, melynek mértéke adótárgyanként, lakásbérleti jogonként 16.000 Ft/év.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Rendeletünk alapján az adókivetés évében kérelemre mentes a magánszemély kommunális adója alól az az adóalany, aki

a) egyedülálló,
b) az adótárgyat képző ingatlanban egyedül él,
c) 65. életévét betöltötte és
d) havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át.

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezettnek, kötelezetteknek adatbejelentést kell benyújtani. A továbbiakban mindaddig nem kell adatbejelentést adni, ameddig az adózást érintő változás nem áll be. Éves munkánkat jellemzi, hogy a tulajdonosok adataiban történő változásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk, hiszen a tulajdonjog-változásról a Földhivatal nem értesíti hatóságunkat, az adózók pedig bejelentési kötelezettségüket sok esetben csak többszöri felszólításra teljesítik. A változás bejelentését követően az adózó adófizetési kötelezettségéről, a befizetés határidejéről, esetleges adótörléséről, adóalanyiság megszüntetéséről és a jogorvoslati lehetőségről határozat formájában értesül.

Az Art. 3. számú melléklete szerint az adózó a magánszemély kommunális adóját a naptári évben félévente, két egyenlő részletben március hónap tizenötödik napjáig, valamint szeptember hónap tizenötödik napjáig fizeti meg.

Adózók száma: **3212**
Adómentesek száma: **3**

Adónem	2021. január 1-jei nyitó hátralék Ft	Helyesbített előírás Ft	Múlt évi hátralék + helyesbített előírás összesen	Befizetés teljesítése 2021. december 31-ig Ft	2022. január 1-jén fennálló hátralék Ft	Teljesítés %
Magánszemélyek kommunális adója	9.454.208	51.749.364	61.203.572	51.801.757	9.401.815	84,6

Építményadó

Az építményadó vagyoni típusú adó, melyet az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész után kell fizetni. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően lehet az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete, vagy az építmény korrigált forgalmi értéke. Az önkormányzatok többsége, köztük Őrbottyán is a hasznos alapterület szerinti adóalap megállapítást választotta. Az Ör. 2. § (3) bekezdése alapján az adó mértéke 700 Ft/m²/év.

Az önkormányzati adóhatóság az építményadót kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezettnek, kötelezetteknek adatbejelentést kell benyújtani. A továbbiakban mindaddig nem kell adatbejelentést adni, ameddig az adózást érintő változás nem áll be. Éves munkánkat jellemzi, hogy a tulajdonosok adataiban történő változásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk, hiszen a tulajdonjog-változásról a Földhivatal nem értesíti hatóságunkat, az adózók pedig bejelentési kötelezettségüket sok esetben csak többszöri felszólításra teljesítik. A változás bejelentését követően az adózó adófizetési kötelezettségéről, a befizetés határidejéről, esetleges adótörléséről, adóalanyiság megszüntetéséről és a jogorvoslati lehetőségről határozat formájában értesül.

Az Art. 3. számú melléklete szerint az adózó az építményadót a naptári évben félévente, két egyenlő részletben március hónap tizenötödik napjáig, valamint szeptember hónap tizenötödik napjáig fizeti meg.

Adózók száma: **568**
ebből magánszemély 523
jogi személy 45

Adónem	2021. január 1-jei nyitó hátralék Ft	Helyesbített előírás Ft	Múlt évi hátralék + helyesbített előírás összesen	Befizetés teljesítése 2021. december 31-ig Ft	2022. január 1-jén fennálló hátralék Ft	Teljesítés %
Építményadó	11.566.888	32.069.652	43.636.540	31.755.336	11.881.204	72,7

Telekadó

A telekadó szintén vagyoni típusú adó. Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen telek, mentes a telekadó alól a magánszemély tulajdonában lévő beépítetlen telek.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján a telek tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok a tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

Az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően szintén lehet a telek m²-ben számított alapterülete, vagy a telek korrigált forgalmi értéke. Őrbottyán itt is az alapterület szerinti adóalap megállapítást választotta, az adó mértéke belterületi telek esetében 150 Ft/m²/év, külterületen lévő telkek esetén 100 Ft/m²/év.

A telekadót az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezettnek, kötelezetteknek adatbejelentést kell benyújtani. A továbbiakban mindaddig nem kell adatbejelentést adni, ameddig az adózást érintő változás nem áll be. Éves munkánkat jellemzi, hogy a tulajdonosok adataiban történő változásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk, hiszen a tulajdonjog-változásról a Földhivatal nem értesíti hatóságunkat, az adózók pedig bejelentési kötelezettségüket sok esetben csak többszöri felszólításra teljesítik. A változás bejelentését követően az adózó adófizetési kötelezettségéről, a befizetés határidejéről, esetleges adótörléséről, adóalanyiság megszüntetéséről és a jogorvoslati lehetőségről határozat formájában értesül.

Az Art. 3. számú melléklete szerint az adózó a telekadót a naptári évben félévente, két egyenlő részletben március hónap tizenötödik napjáig, valamint szeptember hónap tizenötödik napjáig fizeti meg.

Adózók száma: 33

Adónem	2021. január 1-jei nyitó hátralék Ft	Helyesbített előírás Ft	Múlt évi hátralék + helyesbített előírás összesen	Befizetés teljesítése 2021. december 31-ig Ft	2022. január 1-jén fennálló hátralék Ft	Teljesítés %
Telekadó	24.596.925	73.531.185	98.128.110	75.090.410	23.037.700	76,5

Helyi iparűzési adó

Helyi iparűzési adóban adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység, az adó alanya a vállalkozó.

Adóköteles iparűzési tevékenység fogalma alatt a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő. A vállalkozó állandó jellegű iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Az adókötelezettség az iparűzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg.

2021-től megszűnt az ideiglenes tevékenység fogalma a Htv-ben, azaz nem keletkezik adókötelezettsége a vállalkozónak a 180 napnál rövidebb ideig tartó építési tevékenység folytatása esetén, továbbá abban az esetben sem kell az adót megfizetni, ha a vállalkozás magyarországi székhely vagy telephely hiányában végez bevételszerző tevékenységet. Ugyanakkor továbbra is megmaradt, hogy ha a vállalkozás egy adott településen 180 napot meghaladóan végez építőipari tevékenységet, telephelye jön létre, így helyi iparűzési adó alá történő bejelentkezési, bevallási és fizetési kötelezettsége keletkezik.

Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén – a kivételekre is figyelemmel – az iparűzési adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak a Htv. 3. számú mellékletében meghatározottak szerint kell megosztania.

A helyi iparűzési adó esetében az adózó maga állapítja meg, vallja be és fizeti meg az adót (önadózás). A kivételes adónemektől eltérően helyi iparűzési adó tekintetében a vállalkozókat minden évben bevallási kötelezettség terheli, melyet május 31. napjáig kell benyújtaniuk az önkormányzati adóhatósághoz.

Az Ör. 5. § (3) bekezdése alapján állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 1,9 %-a.

A kormány járványügyi intézkedései leginkább a helyi iparűzési adót érintette. A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) Kormányrendelet szerint a kormányrendeletben meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozás számára a helyi iparűzési adó mértéke 2021. adóévben legfeljebb 1 %, továbbá e vállalkozóknak az egyébként bevallott adóelőleg felét kellett 2021. évben megfizetni. A vállalkozók legkésőbb 2021. február 25. napjáig tehettek nyilatkozatot a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára, ha élni kívántak az adóelőleg felezés lehetőségével. A nyilatkozat kizárólag az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton, az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített nyomtatványon volt benyújtható. A nyilatkozatokat az állami adó- és vámhatóság elektronikus úton küldte meg a nyilatkozatot tevő vállalkozó székhelye és az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára.

2021-ben 492 adózó élt a nyilatkozat lehetőségével. A nyilatkozat alapján az önkormányzati adóhatóság a meg nem fizetendő előleg-részlet összegével a vállalkozó iparűzési adóelőleg-kötelezettségét hivatalból, határozathozatal nélkül törölte. Az első előlegből 16.195.146,- forint, a második előlegből 25.857.804,- forint került törlésre.

A kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá tartozó vállalkozó adóalanyok (KATA) számára – akik ezt a kedvező adózást választották az önkormányzati adóhatóságnál is – nem kellett nyilatkozatot tenni, nekik az önkormányzati adóhatóság automatikusan lefelezte a fizetendő adó összegét.

2018. január 1-jétől az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja értelmében a gazdálkodó szervezetek (gazdasági társaságok és egyéni vállalkozók is) kötelesek adóügyeiket elektronikusan intézni. Az elektronikus ügyintézés leginkább az iparűzési adó területén jelentkezett, hiszen a 2018. évtől a bevallásokat az adózók már csak így nyújthatják be.

2021. január 01. napjától az iparűzési adóalanyok az iparűzési adóbevallási kötelezettségüket – ideértve az adóbevallás kijavítását illetve az önellenőrzéssel való helyesbítést - kizárólag az állami adóhatóságon keresztül, az állami adóhatóság által rendszeresített HIPA nyomtatványokon keresztül teljesíthetik.

A Htv. 42/E. §-a alapján az állami adóhatóság naponta valamennyi a cégbíróságtól, bíróságtól, az egyéni vállalkozók nyilvántartásától érkezett, valamint az állami adóhatósághoz közvetlenül bejelentkező adóköteles tevékenységet végző adózó bejelentéseinek és változás-bejelentéseinek adatait továbbítja az adózó székhelye szerinti önkormányzat részére. 2020. január 1-jétől pedig már az állami adóhatóság felé lejelentett telephely szerinti önkormányzat felé is megküldi a bejelentkezéseket és változás-bejelentéseket. 2021. évben 3375 darab bejelentést küldött át a NAV, melyek nagy része iparűzési adó tekintetében nem eredményezett változást, de iktatása és feldolgozása többletmunkát jelentett.

Adózók száma:	**1030**
ebből magánszemély	564
jogi személy	466

Adónem	2021. január 1-jei nyitó hátralék Ft	Helyesbített előírás Ft	Múlt évi hátralék + helyesbített előírás összesen	Befizetés teljesítése 2021. december 31-ig Ft	2022. január 1-jén fennálló hátralék Ft	Teljesítés %
Iparűzési adó	29.661.681	119.496.739	149.158.420	121.921.809	27.236.611	81,7

Gépjárműadó

2021. január 1-jétől a gépjárműadóval kapcsolatos teljes körű adóhatósági ügyintézést a Nemzeti Adó- és Vámhivatal látja el, így a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra vonatkozó adót az állami adó- és vámhatóság számlájára kellett megfizetni**.**

2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadó ügyekben az adóhatósági feladatokat továbbra is az illetékes önkormányzati adóhatóság végzi. 2020. december 31-ig fennálló gépjárműadó tartozásokat továbbra is az önkormányzati adóhatóság számlájára kellett megfizetni, melyet 100 %-ban a központi költségvetés felé tovább kellett utalni. A központi költségvetést megillető befizetésként a Magyar Államkincstár számlájára összesen 4.682.725,- forint átutalása felől intézkedtünk.

Talajterhelési díj

Bár a talajterhelési díj nem helyi adó, beszedése és a beszedéshez kapcsolódó eljárások lefolytatása a helyi adóhatóság feladatai közé tartozik.

A Ktd. 2004. július 1-jei hatállyal – más díjak mellett – rendelkezett a talajterhelési díj megfizetésének kötelezettségéről. A díj bevezetésének célja a környezet és természet védelme, terhelésének mérséklése, ugyanakkor ösztönzése a környezetet használóknak az ezek megóvását szolgáló tevékenységre. Azon adóalanyokat terheli, akik a kiépített közcsatornára nem csatlakoztak rá.

A talajterhelési díjjal összefüggő kötelezettségek teljesítése önadózás útján történik, az önadózás rendszerében pedig az adót az adott adózó köteles megállapítani, és azt az adóbevallás útján közölni az adóhatósággal. A talajterhelési díjjal kapcsolatos bevallás benyújtásának és kitöltésének könnyítése érdekében a díjfizetésre kötelezetteknek – a DMRV Zrt. által megküldött vízfogyasztási adatok figyelembevételével - kötelezést nélkülöző tájékoztató levelet küldünk ki.

A bevallások beérkezése, feldolgozása, valamint a hiányzó bevallások pótlására történő felszólítás a mai napig folyamatosan történik. Az adózók – igen nagy számban - bevallási kötelezettségüknek többszöri felszólításunk ellenére sem tesznek eleget. Számos esetben a díjfizetésre kötelezett a bevallási kötelezettség elmulasztása miatt kiszabott bírságot előbb megfizeti, minthogy kötelezettségét teljesítse Hatóságunk felé.

A talajterhelési díj megfizetése jelentős problémát okoz a lakosság azon körében, akik anyagi körülményeik miatt még az érdekeltségi hozzájárulást sem tudták megfizetni, így lehetőségük sincs a csatorna rákötésre. Teljes körű adategyeztetést és ellenőrzést igényel azoknak az eseteknek a tisztázása, amikor a díjfizetésre kötelezett ugyan rákötött a csatornára, de a szolgáltató nyilvántartásában ezt nem szerepelteti, illetve, amikor a díjfizetésre kötelezett vitatja a szolgáltató által kimutatott vízfogyasztási adatot.

2021. december 31. napjáig 10.785.423 forint talajterhelési díj folyt be önkormányzatunk számlájára, mely összeg a települési önkormányzat környezetvédelmi alapjának bevételét képezi.

A hivatkozott törvény a környezetvédelmi alapból történő felhasználás körét is meghatározza:
„….felhasználásnak minősül különösen a csatornázás, a szennyvíztisztítás, a vízbázisvédelem, a települési monitoring kialakítása és működtetése, a tartós környezetkárosodások kármentesítése, a potenciális és a tényleges szennyezőforrások szennyezésének megelőző, illetve utólagos műszaki védelme."

Adóbevételek alakulása

Adónem	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Magánszemélyek kommunális adója	48.887.510,- forint	49.089.291,- forint	46.548.536,- forint	51.533.839,- forint	51.801.757,- forint
Építményadó	28.161.541,- forint	28.487.852,- forint	29.108.261,- forint	29.611.422,- forint	31.755.336,- forint
Telekadó	67.200.553,- forint	57.239.400,- forint	54.967.925,- forint	59.635.060,- forint	75.090.410,- forint
Helyi iparűzési adó	115.809.342,- forint	154.884.328,- forint	156.205.340,- forint	150.447.876,- forint	121.921.809,- forint
Gépjárműadó	24.902.637,- forint	27.273.926,- forint	29.096.170,- forint	0,- forint	0,- forint
Talajterhelési díj	11.899.949,- forint	12.876.521,- forint	10.286.830,- forint	13.291.877,- forint	10.785.423,- forint
Összesen:	**296.861.532,- forint**	**329.851.318,- forint**	**326.213.062,- forint**	**304.520.074,- forint**	**291.354.735,- forint**

Késedelmi pótlék

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése vagy késedelmes befizetése esetén az adózónak késedelmi pótlékot kell fizetnie. 2021. évben az egyenlegértesítők és a felhívások alkalmával is kiküldésre került a késedelmi pótlék összege. Minden olyan esetben, amikor az adózóval személyes egyeztetés történik, adóigazolást kér vagy behajtási cselekményre kerül sor, a pótlék megfizetése felől is intézkedünk. Őrbottyán Város Önkormányzat közös pótlék beszedési számlájára 2021. december 31. napjáig 2.774.916 forintot könyveltünk le.

Mulasztási bírság

Amennyiben az adózó bevallási kötelezettségét nem teljesíti vagy késedelmesen, a törvényben előírt határidőt követően teljesíti és késedelmét nem menti ki, úgy az önkormányzati adóhatóság az Art. alapján történő bírságolási tevékenysége során adóhatósági szankcióként mulasztási bírságot szabhat ki. A jogszabálysértések miatt alkalmazott szankcióknak kettős szerepük van: egyrészt anyagi hátránnyal sújtják az adózót az elkövetett jogsértésekért, másrészt megelőző, visszatartó hatást fejtenek ki a hasonló mulasztások jövőbeni elkerülése érdekében. Az adóhatóság számára 2018. január 01. napjától indult eljárásokban kötelező a hiánypótlásra történő felhívás alkalmazása. Ekkor az adóhatóság, amennyiben tudomására jut adóbevallási, adatbejelentési kötelezettség elmulasztása a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével felhívja az adózót az adókötelezettség

jogszerű teljesítésére. A hiánypótlási adókötelezettség határidőn belüli nem, illetve nem jogszerű teljesítése esetén az adóhatóság a természetes személy adózót 50.000 forint, a nem természetes személy adózót 100.000 forint mulasztási bírsággal sújtja és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével ismételten felhívja az adókötelezettség jogszerű teljesítésére. Az ismételt határidő eredménytelen elteltét követően az adóhatóság a természetes személy adózót 200.000 forint, a nem természetes személy adózót 500.000 forint mulasztási bírsággal sújtja és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett, tizenöt napos határidő kitűzésével felhívja az adókötelezettség jogszerű teljesítésére.

2021. december 31. napjáig 3.986.597 forint jóváírás érkezett a bírság és végrehajtási költség számlánkra, mely összeg teljes egésze az önkormányzat bevételét képezi.

Méltányossági kérelmek

Az adóhatóság feladatai közé tartozik az adómérséklésre, fizetési könnyítésekre irányuló kérelmek elbírálása, az adófizetők fizetési problémáinak méltányos kezelése. Őrbottyán Város Önkormányzatának Adóhatósága a fizetési kedvezményi eljárások során figyelembe veszi a koronavírus-járvány által okozott gazdasági nehézségeket, amelyek az adózók széles körét érintik. Ezek az objektív körülmények hátrányosan befolyásolhatják az adófizetési kötelezettség teljesítését, melynek áthidalására a törvényi keretek között (Art. 198. § - 201. §), kérelemre az alábbi fizetési kedvezmények engedélyezhetők: fizetési halasztás, részletekben történő megfizetés, mérséklés illetve elengedés.

Az adózók jellemzően a fizetési könnyítések közül a részlefizetési kérelemmel élnek, kisebb arányban pedig fizetési halasztást kérnek. Az adó részletekben történő megfizetése mellett tudják csak adófizetési kötelezettségeiket teljesíteni. A fizetési könnyítések nem érintik az adókötelezettség mértékét, csupán az adózónál fellépő fizetési nehézségekre tekintettel, a kötelezettség teljesítése tekintetében hozzák kedvezőbb helyzetbe az adózót.
A fizetési halasztás, illetve a részletfizetés kérelemre induló eljárás, az adóalanynak egy általunk rendszeresített formanyomtatványt kell benyújtania az adóhatósághoz. A kérelmet számszaki adatokkal kell alátámasztani, valamint igazolni, hogy a fizetési nehézség kialakulása nem róható fel, átmeneti jellegű és a későbbiekben az adót meg tudja fizetni. 2021. december végéig 9 adózó nyújtott be fizetési könnyítésre (részletfizetés, fizetési halasztás) irányuló kérelmet. Az adóhatóság mindösszesen 2.003.994 forint összegre részletfizetést, 648.000 forintra fizetési halasztást engedélyezett, elősegítve ezáltal a kérelmezők megélhetési, likviditási gondjainak enyhítését.

Amennyiben adózó a kedvezmény feltételeit vagy az esedékes részletek befizetését nem teljesíti, a kedvezmény érvényét veszti, és a tartozás járulékaival együtt, egy összegben válik esedékessé.

Az Art. alapján a magánszemély adózó kérelmezheti az őt terhelő adótartozás mérséklését, illetőleg elengedését, ha a tartozás az ő és vele együtt élő hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Ez az eljárás szintén kérelemre indul és a fizetési könnyítéshez hasonlóan, jövedelemigazolással, valamint a kiadások számláival kell alátámasztani. Az adóhatóság a mérséklést az adótartozás egy részének megfizetéséhez kötheti. Adómérséklésre irányuló kérelmet 9 adózó nyújtott be, melyet hatóságunk a körülmények figyelembevételével megalapozottnak tartott, így annak helyt adott.

2017. évtől az Art. lehetőséget biztosít az automatikus részletfizetési kedvezményre, melyet 2018. évtől a jogszabály tovább bővített. A természetes személyek automatikus fizetési könnyítésének felső határa 2021. évtől 1 millió forintra emelkedett. A természetes személy adózó – ideértve a vállalkozási tevékenységet folytató és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett természetes személyt is – kérelmére az önkormányzati adóhatóság az általa nyilvántartott, legfeljebb egymillió forint összegű adótartozásra évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez. Ilyenkor az adóhatóságnak nincs joga vizsgálni az adózó vagyoni körülményeit illetve az adótartozás kialakulásának okait, azonban itt is érvényes, ha az adózó az esedékes részlet befizetését nem teljesíti, a tartozás egy összegben esedékessé válik. Ilyen jellegű kérelmet 26 adózó, 5.087.340 forint összeg erejéig nyújtott be hatóságunkhoz.

Hatósági bizonyítványok, adóigazolások

Az adóhatóság hatáskörében eljárva, a nyilvántartásában szereplő adatok alapján, a kiállítás napján fennálló állapotnak megfelelő, az adózó által kért és a jogszabályban előírt adattartalommal, az adózó kérelmére hatósági igazolást állít ki. A kiállítása abban az esetben történhet, amennyiben az adózó folyószámlája tartozást nem mutat. Az eljárási határidő 6 nap, de az ügyfelek érdekében soron kívül, vagy legkésőbb a következő félfogadási napra elkészül az adóigazolás.

2021. évben kiállított hatósági bizonyítvány száma 24 db, elutasított kérelem adóhátralék miatt nem volt, mivel az esetleg tartozással rendelkező adózó egyeztetés után rendezte fizetési kötelezettségét.

Adó- és értékbizonyítványok elkészítése

Az adócsoport munkájához tartozik az adó- és értékbizonyítványok kiállítása, mely külön jogszabályban meghatározott eljárásokhoz, mint hagyatéki eljárás, gyámhatósági ügyek, bírósági végrehajtási ügyek kerülnek kiállításra. Az ingatlan értékének meghatározásához minden esetben helyszíni felmérést végzünk.

Az adócsoport munkatársai 2021. évben 115 db adó- és értékbizonyítványt készítettek el.

Hátralékkezelés, behajtási tevékenység

Folyamatosan fennálló feladat az adóhatóság kintlévőségeinek csökkentése, azaz a hátralékkezelés és végrehajtás. A végrehajtási eljárás célja a meg nem fizetett adótartozások behajtása. Adótartozásnak minősül a határidőben meg nem fizetett adó. Az Avt. 30. § (1) bekezdése alapján az adóhatóság a tartozás megfizetésére az adóst felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén, továbbá ha a felhívás alkalmazása a körülmények alapján célszerűtlen, a végrehajtást megindítja.

A végrehajtási cselekmények foganatosításakor – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a végrehajtásra kötelezettet minden esetben még a végrehajtás megindítása előtt írásban szólítottuk fel a tartozás kiegyenlítésére. Amennyiben az írásbeli felszólítás nem vezetett eredményre, vagyis adózó 5 napon belül nem rendezte tartozását, illetve a megadott elérhetőségeken nem vette fel a kapcsolatot, megindítottuk a végrehajtási eljárást.

A végrehajtási cselekmények előkészítése, a megtehető intézkedések megtétele igen sok adminisztratív munka eredményeképpen jön létre. A behajtási munkafolyamat során sokszor a megismételt adatkérés, felszólítás is eredménytelen, illetve csak többször megkísérelt behajtási cselekmény eredményeképpen folyik be az adótartozás vagy annak egy része.

Az adózók munkáltatójára vonatkozó szükséges adatokat folyamatosan megkérjük a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől (volt OEP). Sajnos számtalan esetben előfordul, hogy az adóhátralékkal rendelkezők jelentős részének nincs nyilvántartott jogviszonya, melynek következtében munkabérből, járandóságból letiltást az adóhatóság nem tud eszközölni. Igen jelentős azok száma, akik csak olyan jövedelemmel rendelkeznek, melyből a végrehajtási jogszabály előírásai alapján letiltás nem foganatosítható (pl. rokkantsági járadék, ápolási díj). Gyakori, hogy a megkért és megkapott adatok téves információt tartalmaznak, a letiltási rendelvény eredménytelenül érkezik vissza, mivel az adós munkaviszonya időközben megszűnt. A letiltás hosszabb időre elhúzódó végrehajtási cselekmény, hiszen az adós munkabérének, nyugdíjának maximum 33 %-a vonható le. 2021. évben 65 hátralékos munkáltatója felé bocsájtottunk ki letiltási rendelvényt, melynek eredményeként év végéig 4.068.000,- forint folyt be.

A bankszámlaszámok aktualizálását követően 31 adóhátralékos számlájára nyújtottunk be inkasszót, mely 2.062.297,- forint bevételt eredményezett.

A hátralék beszedése érdekében 22 adózó ingatlanára jelzálogjogot jegyeztettünk be a Földhivatalnál.

A behajtási munka értékelése során meg kell állapítani, hogy a még fennálló korábbi évek hátralékának behajtása egyre nehezebb, mivel ez az adózói kör az, akivel szemben már évek óta többször, többféle módon megkíséreltük beszedni a tartozást, sajnos eddig eredménytelenül.

2021. évi egyéb tevékenységek

Az adócsoport látja el a településen bevezetett adónemekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, ellenőrzési, adóbeszedési feladatokat. Az adóhatóság pénzforgalmának számítógépes könyvelése, előírások, törlések vezetése, negyedévenkénti zárási eredményekről készült összesítő megküldésével adatot szolgáltatunk a Magyar Államkincstár részére.

Előző évhez hasonlóan 2021. évben is egyszeri alkalommal (február vége) küldtünk egyenlegértesítőt az adózók részére. Adóhatóságunk által megküldött adószámla kivonat tartalmazta az I. és II. félévi fizetési kötelezettséget, a fennálló hátralékot esetleg túlfizetést, valamint a -befizetés késedelme vagy elmaradása esetén- a felszámított késedelmi pótlékot. A befizetés teljesítéséhez mellékeltük az egész évre vonatkozó csekkeket. A gépjárműadó központi állami bevétel, de mivel az itt maradt egyenlegek rendezése még az önkormányzat feladata, érdekünk, hogy ezzel mielőbb végezzünk, a túlfizetéssel rendelkező adózóknak az értesítőkkel megküldtük a visszaigénylésre vonatkozó nyomtatványt. Az éves adófizetési kötelezettségről szóló értesítők iktatás nélkül, normál postai küldeményként kerültek postázásra.

724 db fizetési felszólítást küldtünk ki azon adózók részére, akik a megadott határidőkre nem teljesítették fizetési kötelezettségüket. A fizetési felszólítást minden esetben tértivevénnyel postáztuk a hátralékosok részére, hogy a későbbiekben bizonyítani tudjuk, hogy az adóst értesítettük a hátralék összegéről. A felhívásban közölt határidő letelte után (kézhezvételtől számított 5 nap) a tartozások behajtása érdekében megindítottuk a végrehajtási cselekményeket.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy az adózással, adókivetéssel, adóbehajtással kapcsolatos feladatok nagyon sokrétűek, jogszabályok által behatárolt pontos munkát igénylő feladatok elvégzését jelenti. Az ügyintézési határidők betartása feszített munkatempót kíván meg az apparátustól, melyet a bevallási határidőkhöz, negyedéves jelentésekhez, az adóév zárásához, indításához kapcsolódó munkatorlódás, illetve a szerteágazó és változó jogszabályi háttér igencsak megnehezít. Mindezeket figyelembe véve munkánkat, az Önkormányzat Képviselő-testületének, a hivatalvezetésnek, valamint az adózók megelégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezzük.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és a beszámolót fogadja el.

2. ELŐZMÉNYEK, A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖRBEN HOZOTT KORÁBBI KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK, ÉS AZOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁLLÁSA

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény
- az adóigazgatási eljárás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény
- az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény
- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény
- Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról és a helyi adózással összefüggő egyes kérdésekről szóló 12/2021. (IX.29.) önkormányzati rendelete

4. KÖLTSÉGKIHATÁSOK, ILLETVE A KIADÁS FEDEZETÉT BIZTOSÍTÓ KÖLTSÉGVETÉSI SOR MEGNEVEZÉSE

5. AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság véleménye:

6. HATÁROZATI JAVASLAT, RENDELET-TERVEZET

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő testületének …….. /2022. (V.25.) határozata a helyi adóbevételek alakulásáról szóló beszámolóról

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adóbevételek alakulásáról szóló 2021. évi beszámolót elfogadja.

Határidő: **2022. május 25.**
Felelős: **jegyző**
Végrehajtást végzi: **adócsoport**

Őrbottyán, 2022. május 10.

Az előterjesztést készítette: Előterjesztő:

....

Terékiné Hulvej Tünde
adócsoport vezető

Gállné Mezősi Szilvia
jegyző